

Risk- och sårbarhetsanalyser, krisberedskapsplaneringar och krisövningar för kommunal VA-verksamhet

Genom att systematiskt arbete med säkerhets- och beredskapsfrågor för VA-verksamhet ökar möjligheten att både få driftsäkra anläggningar och en bra förmåga att hantera oväntade händelser.

Nedan ges förslag på vad som kan ingå i ett systematiskt säkerhetsarbete. Vi på WSP kan vara behjälpliga med allt från ett helhetskoncept till utvalda delar. Det är dock viktigt att poängtera att kommunens delaktig och engagemang är betydelsefull för att nå ett resultat anpassat efter kommunens verksamhet och behov.

Många kommuner har fått stöd via Livsmedelsverkets kommunbesök ”Starthjälpen” och ”Uppföljningen”. Då WSP arbetar på uppdrag av Livsmedelsverket med att genomföra dessa kommunbesök samt temadagar så kan även ett fortsatt arbete utifrån dessa kommunbesök erbjudas.

Kontaktpersoner:

Karin Johansson, WSP Brand & Risk, 031-72 72 859

Mats Andersson, WSP Systems, 031-72 72 550

Risk- och sårbarhetsanalys

WSP kan agera projektledare i arbetet med att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys för kommunens dricksvattenförsörjning. Livsmedelsverkets handbok utgör ett stöd i arbetet men avsteg från metoden kan göras om så önskas. För att en verksamhets risk- och sårbarhetsanalys ska vara levande och upplevas relevant krävs personalens delaktighet. Det är av stor vikt att risk- och sårbarhetsanalysen skapas på ett sätt som gör att den är enkel att uppdatera och arbeta systematiskt med.

Krishanteringsplan

För att en krishanteringsplan skall nyttjas vid en händelse bör den bestå av enkla checklistor/rutiner. Dessa bör gärna vara i punktform och anpassade efter organisationens olika funktioner. Larmlistor till viktiga kontaktpersoner skall skapas så att de är lättillgängliga.

Krishanteringsplaner bör finnas både digitalt och utskrivna. Livsmedelsverket föreslår att VA-verksamheten tar fram rutiner för att kunna hantera följande händelser; vattenburen smitta, stor läcka, elavbrott, förorening med olja/kemikalier. Genom att ha rutiner för några händelser upplevs det ofta enklare att hantera även andra händelser.

En krishanteringsplan bör tydliggöra:

- Organisation
  - Roller
  - Mandat – befogenheter
  - Ansvarsområden
  - Avlösning
- Telefonlistor
- Checklistor och mallar
- Informationshantering
- Lokaler och utrustning
- Materiella och personella resurser

Som bilagor till planen bör följande finnas:

- Nödsvattenförsörjning
- Sårbara abonnenter och kontaktvägar
- Informationsmallar
- Samverkansformer
- Personalens ersättning
- Ersättning till kunder

WSP Brand & Risk / Systems

Box 13033
SE-402 51 Göteborg
Besök: Rullagergatan 4
Tel: +46 31 727 25 00
Fax: +46 31 727 25 01
WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm

Krisövning

Krisövningar är i många fall värdefulla att genomföra. Detta för att brister och sårbarheter i en organisation blottas och personalen får en känsla för vilka frågeställningar de kan ställas inför vid en händelse. Krisövningar kan genomföras på många olika sätt. Några exempel är:

- Startövning
- Seminarieövning
- Motspelsövning
- Övning av specifik funktion

En övning kan inledas med en utbildningsdel med syfte att gå igenom organisationens krishanteringsplan.

Säkerhetsinventering av VA-verksamhetens anläggningar

Livsmedelsverket har tagit fram en ny förordning: Livsmedelsverkets föreskrifter om åtgärder mot sabotage och annan skadegörelse riktad mot dricksvattenanläggningar (LIVSFS 2008:13).

Genom att WSP tillsammans med VA-verksamhetens personal går igenom anläggningar i syfte att identifiera sårbarheter och risker i anläggningen kan lämpliga förslag på åtgärder ges.

Säkerhetsanalys

Enligt Säkerhetsskyddslagen (1996:627) ska kommuner ha ett nödvändigt skydd för anläggningar/verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet och ska skyddas för terrorism. Skyddet ska dokumenteras och sammanställas i en säkerhetsanalys. Flertalet kommuner bedömer att VA-verksamhetens anläggningar ska dokumenteras och analyseras i denna säkerhetsanalys. WSP kan vara behjälplig med att ta fram underlag till säkerhetsanalysen.

